

Sectoren aan de slag met werkbaar werk

Addenda werkbaarheid bij de
convenanten 2013-2015 onder de loep

Vlaams
Parlement

Commissie Economie en Werk 4 februari 2016

2

Situering sectorale werkbaarheidsprojecten

- VESOC-akkoord loopbaanbeleid 2012 -> addenda bij de sectorconvenanten -> ESF-financiering
- permanent openstaande oproep(en) medio 2012 – eind 2013,
- 18 projecten goedgekeurd en opgestart, 20 sectoren
- gemiddelde looptijd 20 maanden, eindpunt 30 juni 2015
- bereik: 800.000 werknemers = 39% (Vlaamse) arbeidsmarkt

Cobot Textiel	Ambassador Verhuis	Mediarte AV-sector
IVOC Confectie	HorecaVorm Horeca	Cevora APKB
OCH Hout	VIVO Social Profit	SF Bus&Car
IPV Voeding	Grafoc Printmedia	SF Brandstoffenhandel
Diverscity Lok. Besturen	UBK Kappers	SF Taxi
Educam Garages	FVB Constructiv Bouw	FBZ Papier&Karton
Vormelek Elektriciens	VormDC Dienstencheques	

3

Werkbaarheidsprojecten onder de loep

- 'bezoek' projecten: diepte-interviews staf sectorfondsen en deskresearch rapporten, beleidsplannen en tools
- (web)survey bij betrokken sociale partners in projectstuurgroepen en raden van bestuur (sept. 2015)

4

Werkbaarheidsprojecten onder de loep

- 'bezoek' projecten: diepte-interviews staf sectorfondsen en deskresearch rapporten, beleidsplannen en tools
- (web)survey bij betrokken sociale partners in projectstuurgroepen en raden van bestuur (sept. 2015)

1. De lange weg... meerwaarde én beperkingen van de projecten
2. Werkbaar werk: waarom een sectorale prioriteit ?
3. Werkbaar werk: what's in a name?
4. Relevantie van (sectorale) werkbaarheidsmonitoring
5. Sectorfondsen: een nieuwe rol als makelaar in werkbaar werk?

1. De lange weg... meerwaarde & beperkingen van de projecten

5

- **meerwaarde:** werkbaar werk krijgt vaste plaats op sectorale agenda
 - aantoonbare resultaten op vlak van 'bespreekbaarheid'
 - duidelijke toekomstplannen (werking sectorfonds, CAO's, nieuwe sectorconvenanten)
- **beperkingen:** 'terreinacties' komen eerder moeizaam uit de steigers
 - 1/5 onderzoek met aanbevelingen
 - 1/2 (ook) uitgewerkte beleidsplannen, tools en actiecatalogi
 - 1/3 (ook) terreinacties (sensibilisering, proeftuinen, bedrijfstrajecten)

"sectoren op weg naar systematische werkbaarheidsaanpak, stap naar tastbare & sectorbrede effecten is werk van langere adem"

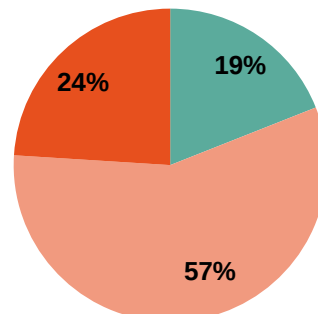
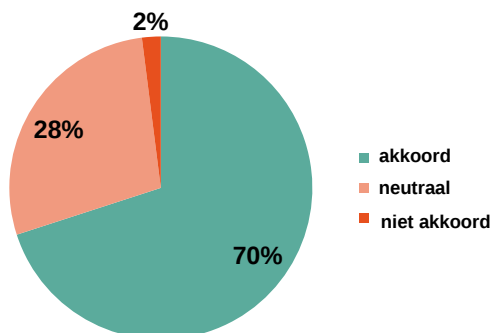
Stichting
Innovatie & Arbeid
sterk door overleg

Sociale partners aan het woord: evaluatie van de gelopen werkbaarheidstrajecten

6

"Een duidelijk resultaat van het (ESF-) project is dat werkbaarheidsthema's op niveau van sector en sectorfonds bespreekbaar geworden zijn."

"Het afgelegde werkbaarheidstraject heeft geleid tot reële verbeteringen en meetbare effecten in ondernemingen."

Stichting
Innovatie & Arbeid
sterk door overleg

2. Werkbaar werk... waarom sectorale prioriteit ?

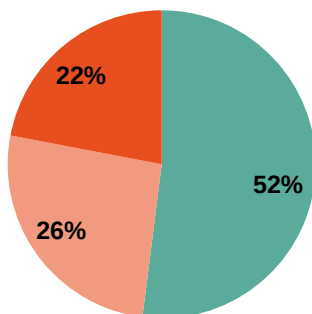
- werkbaarheidsagenda richtten (mede) vizier op retentiebeleid, als complement en rentabilisering van inspanningen op vlak van instroom, inscholing en permanente vorming
- ½ van projecten focust op verloop en vroegtijdige uitstroom op nieuwkomers/beginperiode van de loopbaan
- vergrijzingsproblematiek vooral in 'mature' industriële sectoren en de social profit een belangrijk aandachtspunt

Stichting
Innovatie & Arbeid
sterk door overleg

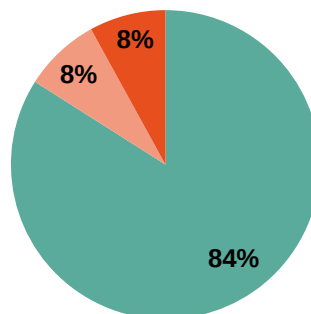
Sociale partners aan het woord: sense of urgency door pensioen- en SWT-hervormingen?

“De pensioen- en SWT-hervormingen maken van werkbaarheid een dwingend werkpunt voor de sector in de komende jaren.”

WERKGEVERS

VAKBONDEN

Stichting
Innovatie & Arbeid
sterk door overleg

2. Werkbaar werk... waarom sectorale prioriteit ?

- werkbaarheidsagenda richtten (mede) vizier op retentiebeleid, als complement en rentabilisering van inspanningen op vlak van instroom, inscholing en permanente vorming
- ½ van projecten focust op verloop en vroegtijdige uitstroom op nieuwkomers/beginperiode van de loopbaan
- vergrijzingsproblematiek vooral in 'mature' industriële sectoren en de social profit een belangrijk aandachtspunt

“de ganse problematiek van werkbaar werk moet opengetrokken worden naar alle leeftijdsgroepen”

3. Werkbaarheid... what's in a name?

- sectoren worstelen met operationalisering van het beleidsconcept 'werkbaarheid'
 - multidimensioneel karakter van het (SERV-)werkbaarheidsbegrip
 - specifieke werkbaarheidstopics liggen buiten traditionele werkkerrein en expertise van sectorfondsen en gevoeliger binnen het sociaal overleg

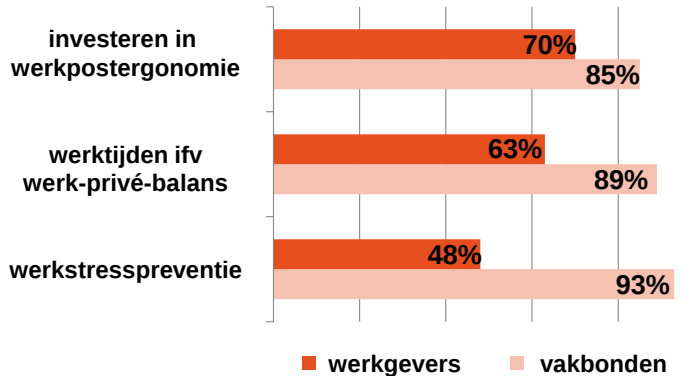

a. HR ifv van leren en motiveren	➤ 9 projecten
b. Innovatieve arbeidsorganisatie	➤ 2 projecten
c. Fysieke belasting en ergonomie	➤ 4 projecten
d. Werk-privé-balans en werktijden	➤ 1 project
e. Werkdruk- en stresspreventie	➤ 3 projecten

Sociale partners aan het woord: visieverschillen m.b.t. scope van het werkbaarheidsbeleid

11

“De werkbaarheidsaanpak in onze sector moeten we inzetten op...?”

Stichting
Innovatie & Arbeid
sterk door overleg

3. Werkbaarheid... what's in a name?

12

- sectoren worstelen met operationalisering van het beleidsconcept 'werkbaarheid'
 - multidimensioneel karakter van het (SERV-)werkbaarheidsbegrip
 - specifieke werkbaarheidstopics liggen buiten traditionele werkterrein en expertise van sectorfondsen en gevoeliger binnen het sociaal overleg
- sector(fonds)invalshoek wordt als een plus gezien om problemen verbeterpunten in hanteerbare termen te omschrijven
 - selectie werkbaarheidsaspecten die relevant zijn/waarvoor draagvlak bestaat
 - gedegen terreinkennis en vertrouwensrelatie met ondernemingsactoren
 - praktisch-buikbare inzichten en 'recepten' door focus op dominante typefuncties en beroepsprofielen is enkel mogelijk in (homogene) sectoren

Stichting
Innovatie & Arbeid
sterk door overleg

13

4. Quid (sectorale) werkbaarheidsmonitoring?

- groot gewicht van onderzoek in de projectwerkzaamheden (14 sectoren met substantiële onderzoeksinvestering: 4 'full time', 10 'half time')
- ~ duidelijke wens van sectorpartners naar objectiverend cijfermateriaal over de werkbaarheidssituatie in de eigen sector
 - 4 van de 20 van de sectoren konden terugvallen op de WBM
 - uiteenlopende meetmethodologieën >< benchmark-doelstellingen
 - vraag naar centrale aanlevering van monitoringgegevens op niveau PC
- nuanceringen bij relevantie 'sectorale scoreborden'
 - indicatoren leveren geen pasklare knelpunt diagnoses of oplossingen
 - vooral nuttig i.f.v. opvolging van meetbare resultaatsdoelstellingen op langere termijn – cfr. ARBO-convenanten
 - belang van onderzoek in het natraject: evaluaties/effectmetingen & systematisch documenteren van 'lessons learnt'

14

5. Sectorfondsen: een nieuwe rol als makelaar in werkbaar werk?

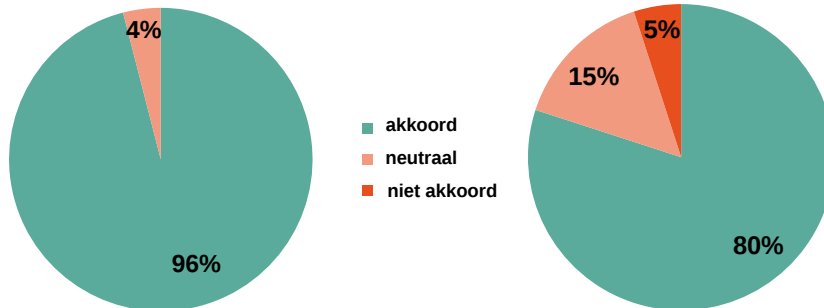
- shift van zuivere VTO-financier/verstrekker/bemiddelaar naar bedrijfsadvisering rond competentie- en HR-beleid en ... 'werkbaar werk'-dienstverlener

Sociale partners aan het woord: visie op rol en opdracht van de sectorfondsen

15

"Werkbaar werk blijft (ook na het ESF-project) een permanent aandachtsgebied in de reguliere werking van het sectorfonds"

"Om op het terrein effectieve resultaten te boeken moet het sectorfonds inzetten op ondersteuning van ondernemingstrajecten (via consultants, subsidiëring...)"

Stichting
Innovatie & Arbeid
sterk door overleg

5. Sectorfondsen: een nieuwe rol als makelaar in werkbaar werk?

16

- shift van zuivere VTO-financier/verstrekker/bemiddelaar naar bedrijfsadviesing rond competentie- en HR-beleid en ... 'werkbaar werk'-dienstverlener

? deskundigheidsvraagstuk
? capaciteitsgrenzen (middelen en menskracht)

- 'makelaarsrol' voor sectorconsultanten bij ondernemingstrajecten rond werkbaarheid: hulp bij diagnose en eerstelijnsadvies, doorverwijzing naar gespecialiseerde (publieke/private) dienstverleners i.f.v. expertise en subsidiemogelijkheden
- opmerkingen bij werkbaarheidsnetwerk van sectorfondsen
 - geringe aanwezigheid externe preventiediensten
 - ontwikkelingen EAD-beleid en Ervaringsfonds
 - noodzaak aan synergieën tussen regionale en federale initiatieven

Stichting
Innovatie & Arbeid
sterk door overleg